

Մխիթար Սեբաստացի
Հյուսիսային դպրոց
3-3 դասարան

Էրիկ Ավագյան

Ֆ ՈՒ Տ Բ ՈՒ Լ

*Ո՞ր երկիրն է
ստեղծել Ֆուտբոլը*

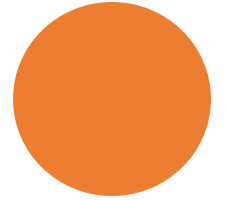
Ֆուտբոլը թիմային
սպորտ, որը ծնվել է
XIX- ի կեսերին,
Բրիտանիայում և
հաջորդ դարից
դարձավ
ամենահայտնին
աշխարհում:

Ֆուտբոլի պատմության մեջ ամենախոշոր հաշիվը եղել է 149-0 հաշիվը: Հանդիպումը կայացել է երկու Մադագասկարյան թիմերի միջև:

Իսպանական 2-րդ լիգայի հանդիպումներից մեկի ժամանակ հանդիպման մրցավարը իրեն վիրավորելու համար խաղի ավարտից 3 րոպե առաջ կարմիր քարտ ցույց տալով խաղադաշտից հեռացրեց բոլոր 22 ֆուտբոլիստներին:

Հայտնի երգիչ Խուլիո Իգլեսիասը ժամանակին հանդես է եկել Մադրիդի Ռեալում, սակայն ավտովթարի պատճառով 20 տարեկանում հեռացել է ֆուտբոլից:

- Հանրահայտ ֆուտբոլիստ Դիեգո Մարադոնան, երբ խաղում էր իտալական Նապոլիում, խուսափել է հսկայական հարկերից, որը հիմա կազմում է 40 միլիոն եվրո: Ամեն անգամ , երբ Մարադոնան մեկնում է Իտալիա, նրանից իրեր են պակասում: 2009 թվականին նրանից ոստիկանությունը խլեց իր Ռոլեքս ժամացույցը, իսկ 2011 թվականին ականջին ամրացված ադամանդե օղը, որը վաճառվեց աճուրդում:

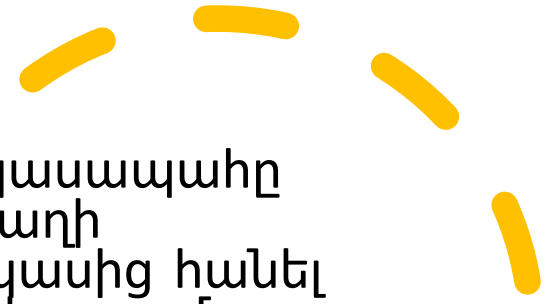

Բելգիացի ֆուտբոլիստ Ստեն վան դեն
Բայսը, 1995-96թթ-ին ազգային առաջնության
շրջանակներում կայացած «Ժերմինալ
@Էկեռեն» եւ «Անդերլեխտ» հանդիպման
ժամանակ դարձավ 3 ինքնագոլի հեղինակ,
ինչը համարվում է ռեկորդային:

Բոլորս էլ գիտենք, որ ֆուտբոլի երկրպագուները
ստադիոնից հաճախ են արտասանում օլե-օլե
բացականչությունը: Օլե բառը եկել է
Իսպանիայից: Բառը բացականչում էին
պարողները նրանց ազգային պարերում: Իսկ
Իսպանիայում օլե բառը ի հայտ է եկել 8-րդ
դարում, երբ իսպանիան արաբների
տիրապետության տակ էր: Օլե բառը՝ Ալլահ
բառի կրճատ տարբերակն է, որը
բացականչում էին մուսուլմանները աղոթելիս:

Մեզ հայտնի և ֆուտբոլը խորհրդանշող սպիտակ և սև
Նախշերով գնդակը կոչվում է Telstar: Telstar-ը
մարդկության կողմից ստեղծված ամենաառաջին
արհեստական արբանյակ է, որը բարձրացվել է տիեզերք:
Գնդակը իր տեսքով շատ է նման արբանյակին, այդ իսկ
պատճառով կհենց արբանյակի անունն էլ ստացել է:

Ֆուտբոլում ամենաարագ գոլը խփել է Անգլիական
Բռեդֆոր Սիթիի կենտրոնական հարձակվող Ջիմ
Ֆրայատսը 1964 թ-ին: Խաղը սկսելուց 3 վայրկյան հետո
գնդակն արդեն ցանցում էր, իսկ դարպասապահը չէր
հասցրել նույնիսկ ձեռնոցները հագնել:

- Աշխարհի վատագույն դարպասապահը եղել է Ջիմի Թեյլորը, ով 27 խաղի ընթացքում սեփական դարպասից հանել է 456 գնդակ, այսինքն ամեն խաղում սեփական դարպասն ընդունել է միջինը 17 գնդակ: Թեյլորը հանդես է եկել անգլիական Ռեդինգ քաղաքի թիմում, որն այս տարի իրավունք ստացավ հանդես գալ Անգլիական Պրեմիեր Լիգայում:
- Վատիկանի ազգային առաջնությունում խաղում են այնպիսի ակումբներ, ինչպիսիք են Բանկը, Փ
- ոստը, Ոստիկանությունը, Գրադարանը, Թանգարանների հավաքականը և այլն:

Մառախուղ.
անգլիական ֆուտբոլի
մղձավանջներից մեկը.
չեն երևում ոչ
ֆուտբոլիստները, ոչ
հանդիսականները:
Այսպիսի մի խաղից
հետո ֆուտբոլիստ
Ջորջ Օդսը ասել է.

-Հիշում եմ, որ
հաստատ խփել եմ 5
գոլ, բայց ում
դարպասին չեմ
հիշում: Այդ խաղից
հետո մրցավարը
նկատել է , որ
յուրաքանչյուր թիմում
խաղացել է 18 հոգի:

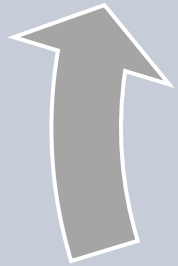
- Ֆուտբոլում այնպես է պատահում, որ խաղի ժամանակ մրցավարի մոտից իրեր են պակասում. օրինակ՝ 1893 թվականին Բրիստոլի խաղացող Ջեյմսը կերավ մրցավարի բլոկնոտը, որի մեջ նշված էին դեղին քարտերի հասցեատերերը: 1981 թվականին Պարմայի խաղացող Ֆերնանդո Էկոլին Կերավ կարմիր քարտը, որը մրցավարը ցույց էր տվել կոպիտ խախտման համար:
- 1969 թվականին Յոնդուրասի հավաքականը պարտություն կրեց Սալվադորի հավաքականի կողմից: Այս փաստը 8-օրյա պատերազմի պատճառ հանդիսացավ այդ երկրների միջև:
- Աշխարհում ֆուտբոլի գնդակների 80%-ը արտադրվում է Պակիստանում:

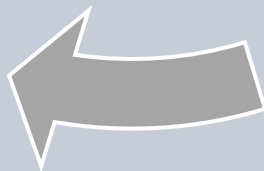
Արթուր Ֆրիդենտայիը ծնվել է 1892թ.-ին՝ Սան Պաուլո քաղաքում: Նա իր ֆուտբոլային կարիերան ավարտեց 1934 թվականին, երբ արդեն քառասունն անց էր:

Ամենաշատ գուլերի ռեկորդը ամենևին էլ Պելլին չի պատկանում

Իր 26-ամյա ֆուտբոլային կարիերայի ընթացքում նա 1395 գուլի հեղինակ է դարձել: Դա բոլոր ժամանակների բացարձակ ռեկորդն է: Նույնիսկ ինքը՝ Պելլեն «ընդամենը» 1281 անգամ է զգացել գուլի բերկրանքը: Ճիշտ է, «ֆուտբոլի արքան» այդ ցուցանիշին հասել է ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ 21 տարում:

Արթուր ՖրիդենտայիԲրագիլիացի ֆուտբոլիստ Արթուր Ֆրիդենտային է պատկանում ֆուտբոլի պատմության ֆենոմենալ նվաճումներից մեկը:

Համաշխարհային ֆուտբոլի բոլոր ժամանակների լավագույն 10 դարպասապահները

Լև Յաշին (ԽՍՀՄ)
Պետեր Շմեյխել (DEN)...
Գորդոն Բենքս (ENG)...
Չեպ Մայեր (GER)...
Դինո Չոֆ (ITA)...
Օլիվեր Կանը (Գերմանիա)...
Փիթեր Շիլթոն (ENG)...
Ջանլուկիջի Բուֆոն (ITA)...

Ուլբե՛ր են այս պահին աշխարհի
լավագույն ֆուտբոլիստները: Մի հարց, որը
երբեք չի կարող պատշաճ կերպով
պատասխանվել, դժվար թե նույնիսկ
մոտենա համաձայնության հասնելուն:

- Ցուցակ, որի չափանիշները սահմանելու
համար ընտրված են աշխարհի լավագույն 10
խաղացողներ՝ հիմնվելով անձնական
տաղանդի և վերջին մի քանի տարիների
նվաճումների վրա, ի տարբերություն ձևի կարճ
պայթյունի կամ մեկանգամյա շեղումների՝
տասնամյակի հաջողությունից հետո:

- 10. Մոհամեդ Սալահ («Լիվերպուլ»)
- 9. Նեյմար (ՊՍԳ)
- 8. Օշոշուա Բիմմիս (Բավարիա)
- 7. Վիրջիլ վան Դեյկ («Լիվերպուլ»)
- 6. Կիլիան Մբապպե (ՊՍԳ)
- 5. Էրլինգ Զալանդ (Դորտմունդ)
- 4. Կրիշտիանու Ռոնալդու («Յուվենտուս»)
- 3. Քեմլին Դե Բրույնե («Մեն քաղաք»)
- 2. Լիոնել Մեսսի («Բարսելոնա»)
- 1. Գերարդինո Պոլո (Չելսի)

Ո՞րն է աշխարհի լավագույն ակումբը 2021 թվականին:

Աշխարհի 20 ամենաթանկարժեք ֆուտբոլային ակումբների

թիվ 5-ը

1. Barcelona 4.76 միլիարդ
2. Ռեալ Մադրիդ 4.75 միլիարդ
3. Բավարիան 4.22 միլիարդ
4. Մանչեսթեր Յունայթեդ- 4.2 միլիարդ

Հայաստանի 2021 թ.
լավագույն ֆուտբոլիստ Է
ճանաչվել Հայաստանի
ազգային հավաքականի և
իսպանական «Կադիսի»
պաշտպան Վարազդատ
Հարոյանը:

Հենրիխ Մխիթարյան

Ներկայումս հանդես է գալիս իտալական «Ռոմա» ֆուտբոլային ակումբում՝ կիսապաշտպանի դիրքում: Ունի Երևանի պատվավոր բաղաբացու կոչում (2012): Հայաստանի հավաքականի նախկին խաղացող և նախկին ավագ. Հայաստանի և Ուկրաինայի բազմակի չեմպիոն, տասն անգամ ճանաչվել է Հայաստանի տարվա ֆուտբոլիստ: Հայաստանի հավաքականի պատմության լավագույն ռմբարկուն: Հանդիսանում է միակ հայ ֆուտբոլիստը, որը խաղացել է Անգլիայի Պրեմիեր Լիգայում: